

MAKSIMIMÄÄRÄ JULKEUTTA JA MINIMIMÄÄRÄ LOGIikkaa

N:o:ssa 46 me julkaisimme Bundin V edustajakokouksen päätöslauselman Bundin asemasta VSDTP:ssa ja annoimme siitä oman arviomme. Lehtisessään syyskuun 9 (22) pltä Bundin ulkomainen komitea vastaa meille sangen yksityiskohtaisesti ja ylen vihaisesti. Tuon vihaisen vastauksen oleellisimpana osana on seuraava ilmiömäinen löytö: „*Maksimisääntöjen lisäksi (sic! *) Bundin viides edustajakokous laati vielä minimisäännöt*”, ja nämä samaiset minimisäännöt myös esitetään täydellisesti, minkä yhteydessä kahdessa huomautuksessa selitetään, että „autonomian hylkääminen” ja vaatimus Bundin Keskuskomitean suostumuksen välttämättömyydestä, puolueen muiden osien kääntyessä juutalaisen proletariaatin puoleen, „*on asetettava ultimaatumina*”. Niin päätti Bundin V edustajakokous.

Kuinka... kaunista se onkaan, eikö totta? Bundin edustajakokous laati *kerralla* kahdet säännöt määritellen kerralla toivomustensa ja vaatimustensa sekä maksimin että minimin. Tällöin minimisäännöt piilotetaan viisaasti (niin, erittäin viisaasti!) taskuun. Julkaistaan (lehtisessä elokuun 7 (20) pltä) vain maksimisäännöt ja samalla *julkisesti*, suoraan ja selvään sanotaan, että tämä sääntöjen maksimiluonnos „*tulee esittää Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen II edustajakokoukselle perustana Bundin asemaa puolueessa koskevan kysymyksen käsittelemiseksi (huomatkaa tämä!)*”. Vastaväittäjät hyökkäävät tietysti

---

* — sillä tavalla! *Toim.*

erikoisen kiivaasti tätä maksimia vastaan juuri siksi, että se on maksimi, että se on heidän tuomitsemansa suunnan „viimeinen sana”*. Silloin ihmiset, *kuukauden kuluttua*, joutumatta vähääkään hämilleen, vetävät taskusta „minimin” ja lisäävät ankarasti: „*ultimaatum!*”

Se ei ole enää „viimeinen sana”, vaan todella *viimeinen hinta*... Mutta onkohan se viimeinen, herrat? Eiköhän teillä ole toisessa taskussa minimaalista minimiä? Eiköhän sekin ilmaannu maailmaan siinä noin kuukauden kuluttua?

Pelkäämme pahoin, että bundilaiset ovat huonosti ymmärtäneet noiden maksimin ja minimin koko „kauneuden”. Pyydetään kolminkertainen hinta, alennetaan sitten 75% ja sanotaan: „viimeinen hinta”,— mitenkä sitä muuten voitaisiin käydä kauppaa? Ja onko sitten kaupustelun ja politiikan välillä eroa?

On, herrat, rohkenemme vakuuttaa teille, että on. Ensinnäkin politiikassa eräät puolueet noudattavat järjestelmällisesti tiettyjä *periaatteita*, ja periaatteista ei sovi käydä kauppaa. Toiseksi, kun henkilöt, jotka laskevat itsensä johonkin puolueeseen kuuluviksi, pitävät eräitä vaatimuksiaan *ultimaatumina*, t.s. ehtona itse puolueeseen kuulumiselle, niin poliittinen rehellisyys vaatii, ettei tuota seikkaa salattaisi, ettei sitä piilotettaisi taskuun „*toistaiseksi*”, vaan päinvastoin esitettäisiin avoimesti ja selvästi heti alussa.

Olemme jo kauan opettaneet bundilaisille näitä yksinkertaisia totuuksia. Jo helmikuussa (№ 33) kirjoitimme, että piiloleikki on epäviisasta ja sopimatonta, että Bund esiintyi erikseen (lausunnolla Organisaatiokomiteasta), koska halusi esiintyä *osapuolena*, joka asettaa koko puolueelle *ehtoja***. Tällaisesta asian arviosta meidän niskaamme kaadettiin silloin koko saavillinen erityisesti bundilaisia (yhtä suurella syyllä voidaan sanoa: erityisesti markkinaväen) haukkumasanvoja, mutta *tapahtumat ovat nyt* kuitenkin *osoittaneet, että me olimme oikeassa*. V edustajakokouksen päätöksissä Bund esiintyi nimenomaan *osapuolena* asettaen koko puolueelle

* Bundilaiselle polemiikille on muuten erittäin luonteenomaista, että tämän sanonnan vuoksi „*Poslednije Izvestija*”¹⁸ ryntäsi kimppuamme erikoisesti. Miksi viimeinen sana, kun se (federaation vaatiminen) on sanottu yli kaksi vuotta sitten? „*Iskra*” perustaa laskelmansa lukijan muistamattomuuteen!.. Rauhoittukaa, rauhoittukaa, herrat: artikkelin kirjoittaja nimitti teidän maksimisääntöjänne viimeiseksi sanaksi nimenomaan siksi, että *tämä sana* lausuttiin (noin) kaksi päivää ennen „*Iskran*” 46. numeron ilmestymistä eikä kaksi vuotta sitten.

** Ks. Teokset, 6. osa, ss. 302—308. *Toim.*

suoranaisia ultimaatumeja! Juuri sellaista kysymyksen aset-
telua me olemme bundilaisilta aina vaatineet osoittaen, että
se johtuu kiertämättömästi heidän ottamastaan kannasta:
bundilaiset panivat vihaisesti vastaan, kaartelivat ja kieräili-
vät, mutta loppujen lopuksi heidän oli kuitenkin näytettävä
„miniminsä”.

Tämä oli eriskummallista, mutta vielä paljon eriskummal-
lisempaa on se, että Bund kieräilee vielä nytkin, puhuu
edelleenkin „sen vanhan, kaikille tunnetun iskralaisen sepus-
tuksen” „valheellisuudesta”, „että Bund haluaa yhtyä Venä-
jän puolueen kanssa federatiiviseen liittoon”. Valheellinen
tuo sepustus on muka siksi, että Bundin ehdottamien sään-
töjen 1. pykälässä puhutaan suoraan Bundin halusta olla
puolueen osana eikä olla liitossa sen kanssa.

Mainiota, herrat! Mutta eikö siinä samassa pykälässä
sanota, että Bund on puolueen *federatiivinen* osa? eikö koko
maksimisäännöissä puhuta sopimuspuolista? eikö minimi-
säännöissä puhuta *ultimaatumista* ja „peruskohtien” muut-
tamisesta vain puolueeseen kuuluvien osien keskinäisellä
suostumuksella, minkä yhteydessä puolueen paikallisia ja
piirijärjestöjä ei tässä suhteessa tunnusteta puolueen osiksi?
Te itse sanotte, ettei paikallinen eikä piirijärjestö voi olla
sopimuspuolena, vaan sellaisena voi olla ainoastaan „Bun-
din tapainen yhtenäinen osa”. Te itse esimerkin vuoksi
mainitsette, että sellaisena yhtenäisenä osana voisi olla
„Puolan, Liettuan ja Latvian sosialidemokratia”, „*jos se
kuuluisi puolueeseen*”, kuten te viisaasti lisäätte. Mutta entä
jos ne eivät kuulu puolueeseen? ja jos puolueen koko muu
osa ei katso teille toivottavaa kansallisten järjestöjen
federaatiota toivottavaksi, vaan hylkää sen jyrkästi? Tehän
tiedätte mainiosti, että asia on juuri siten, te itse ilmoitatte
suoraan, että vaatimusta koko puolueen rakentamisesta
kansallisuuksien federaation perustalle te ette enää esitä.
Herää kysymys: *kenellehän* te *ultimaatumin* esitätte?
Eikö ole selvää, että koko puolueelle, paitsi Bundia? Sen
sijaan, että todistaisitte iskralaisen sepustuksen valheelli-
suuden, te vain ilmaisette kieräilyissänne minimaalista
logiikkaa.

Mutta odottakaahan,—vastaavat meille bundilaiset,—
mehän heitämme minimisäännöstämme pois federaation-
kin! Tuon „hirmuisen” sanan poistaminen on todellakin
mielenkiintoisin välikohtaus tuossa kuulussa siirtymisessä

maksimista minimiin. Bundin huolettomuus periaatteiden suhteen ei liene ilmennyt missään niin naiivisti kuin tässä. Te olette dogmaatikkoja, parantumattomia dogmaatikkoja, te ette millään hinnalla halua hyväksyä federatiivista „organisaatioperiaatetta”. Mutta me taas emme ole dogmaatikkoja, me „asetamme kysymyksen puhtaasti käytännölliselle pohjalle”. Teitä ei miellytä jonkinlainen periaate? Tyhmyrit! Tulemmehan me toimeen aivan ilman periaatettakin, me „annamme 1. pykälälle sellaisen sanamuodon, ettei se ole määrätyn organisaatioperiaatteen julistamista”. „Kysymyksen painopiste ei ole säännöille annetussa periaatteellisessa sanamuodossa, vaan sen konkreettisissa pykälissä, jotka on johdettu toisaalta juutalaisen työväenliikkeen ja toisaalta koko liikkeen tarpeiden tarkastelusta” (lehtinen syyskuun 9 (22) pltä, s. 1).

Tuo järkeily on naiiviudessaan niin herttainen, että haluttaa suorastaan suudella sen kirjoittajaa. Bundilainen aivan vakavissaan uskoo siihen, että dogmaatikat pelkäävät vain eräitä hirmusanoja, ja päättelee, että jos nuo sanat poistetaan, niin konkreettisissa pykälissä dogmaatikko ei enää mitään ymmärrä! Ja niinpä bundilainen ahkeroi hiki hatussa, laatii maksimin, varaa (pahan päivän varalle) minimin, valmistaa ultimaatumin № 1, ultimaatumin № 2... Oleum et operam perdidisti, amice! Ystäväni, sinä hukkaat turhaan aikaa ja vaivaa. Huolimatta nimikilven ovelasta (ihmeen ovelasta!) poistamisesta dogmaatikko näkee federaatioperiaatteen myöskin minimin „konkreettisissa pykälissä”. Tuo periaate näkyy sekä vaatimuksessa olla rajoittamatta puolueen osaa minkäänlaisilla piirirajoilla, sekä pyrkimyksessä juutalaisen proletariaatin „ainoaksi” * edustajaksi, sekä „edustuksen” vaatimisessa puolueen Keskuskomiteaan, sekä oikeuden riistämisessä puolueen Keskuskomitealta olla kanssakäymisessä Bundin osien kanssa ilman Bundin Keskuskomitean lupaa että vaatimuksessa tunnustaa peruspykälät muutettaviksi vain puolueen *osien* suostumuksella.

* „Tällä sanalla ei ole merkitystä”, vakuuttaa meille nyt Bund. Kummallista! Miksi sitten merkityksettömiä sanoja pannaan sekä minimiin että maksimiin? Venäjän kielessä tuolla sanalla on aivan selvä merkitys. Tässä tapauksessa se merkitsee nimenomaan sekä federalismin että natsionalismin „julistusta”. Kehotamme bundilaisia, jotka eivät näe yhteyttä natsionalismin ja federalismin välillä, ajattelemaan tätä.

Ei, herrat. Sen kysymyksen, joka on nyt edessämme ja joka koskee Bundin asemaa puolueessa, painopiste on nimenomaan määrätyn organisaatioperiaatteen julistamisessa eikä lainkaan konkreettisissa pykälissä. Painopiste on tien *valinnassa*. Laillistetaanko Bundin historiallisesti muodostunut eristyneisyys vai hylätäänkö se periaatteessa ja astutaan avoimesti, selvästi, päättäväisesti ja rehellisesti yhä voimakkaamman ja yhä kiinteämmän koko puolueeseen lähentymisen ja yhteensulautumisen polulle. Joko säilytetään eristyneisyys tai *käännytään yhteensulautumiseen*. Sellainen on dilemma.

Tämän dilemman ratkaiseminen riippuu Bundin hyvästä tahdosta, sillä „väkisin ei voida rakkaaksi tulla”, kuten sanoimme jo 33. numerossa. Jos te *haluatte* kääntyä yhteensulautumiseen, niin silloin te hylkääte federaation ja otatte vastaan autonomian. Silloin te ymmärrätte, että autonomia turvaa yhteensulautumisprosessin sellaisen asteittaisuuden, jolloin uudestijärjestäminen tapahtuisi minimaalisin murroksin ja lisäksi siten, ettei juutalainen työväenliike tässä uudestijärjestämisessä ja tässä yhteensulautumisessa mitään menettäisi, vaan voittaisi kaikessa.

Ellette halua kääntyä yhteensulautumiseen,— silloin te kannatatte federaatiota (sen maksimaalisessa tai minimaalisessa muodossa, julistuksen kanssa tai ilman julistusta), silloin te pelkääte „majoriteetin soveltamista”, silloin te muutatte Bundin surullisen eristyneisyyden fetishiksi ja alatte eristyneisyyden hävittämisen johdosta huutaa Bundin hävittämisestä, silloin te alatte etsiä perusteluja eristyneisyydellenne ja noissa etsiskelyissänne milloin tarrautua sionistiseen aatteeseen¹⁹ juutalaisesta „kansakunnasta”, milloin taas turvautua demagogiaan ja juoruihin.

Teoreettisesti voidaan federalismia perustella vain nationalistisilla aatteilla, ja olisi kummallista, jos meidän pitäisi todistella bundilaisille, ettei federalismin julistaminen tapahtunut suinkaan sattumalta siinä samassa IV edustajakokouksessa, joka antoi julistuksen juutalaisen kansakunnan olemassaolosta.

Käytännöllisesti voidaan yhteensulautumisen aate saattaa huonoon huutoon vain usuttamalla tiedottomia ja arkoja aineksia „Iskran” „hirveätä”, „arakshejevilaista” organisaatiosuunnitelmaa vastaan, „Iskran”, joka haluaa, että komiteat „valetaan saman muotin mukaisiksi” ja ettei

niiden sallita „ottaa askeltakaan ilman ylhäältä tullutta käskyä”. Kuinka hirveätä! Emme epäile sitä, etteivätkö nyt kaikki komiteat nousisi kiireesti kapinaan rautarukkasia, araktshejevilaista nyrkkiä y.m. vastaan... Mutta mistä te, herrat, olette saaneet tietoja tuosta hirmuisesta organisaatio-suunnitelmasta? Kirjallisuudestako? Miksi sitten ette sitä siteeraa? Niiden joutilaiden puoluekuomien jutuistako, jotka tietävät mitä pätevimmin kaikki, kerrassaan kaikki tuota araktshejevilaisuutta koskevat yksityiskohdat? Jälkimmäinen oletamus on ehkä todennäköisin, sillä omaten edes minimimäärän logiikkaa olisi vaikea yhteen kasaan sellaista välttämätöntä vaatimusta, että Keskuskomitealla „*olisi mahdollisuus* päästä kosketukseen puolueessa joka ikisen henkilön kanssa”*, ja sellaista ilmeisen parjaavaa peläntä, että Keskuskomitea tulee „tekemään kaikki” ja „säännöstelemään kaikki”. Tai vielä: mitä hölynpölyä se on, kun sanotaan, että „periferian ja keskuksen välillä” tulee olemaan „lose Organisationen”**? Me arvaamme: kunnan bundilaisemme ovat kuulleet hälyä, mutta mistä, sitä eivät älyä. Jolloinkin tilaisuuden sattuessa se pitää heille seikka-peräisesti selittää.

Pahinta on kuitenkin se, että kapinaan täytyy ryhtyä myös Keskuskomitean eikä ainoastaan paikalliskomiteain. Tosin se ei ole vielä syntynyt, mutta kuomat tietävät tarkalleen ei ainoastaan syntymispäivän, vaan vastasyntyneen koko kohtalonkin. Se nähkääs tulee olemaan „*kirjailijaryhmän suuntaama*” Keskuskomitea. Kuinka koeteltu ja halpa taiselukeino, eikö totta? Bundilaiset eivät ole tässä ensimmäisiä eivätkä luultavasti viimeisiä. Tuon Keskuskomitean tai Organisaatiokomitean paljastamiseksi johonkin virheeseen syylliseksi täytyy löytää todistuksia. Ihmisten paljastamiseksi syylliseksi siihen, että he eivät toimi oman vakaumuksensa mukaan, vaan vieraan voiman *suuntaamina*, täytyy olla miehuullisuutta esiintyä avoimesti syyttäjänä ja ottaa itselleen koko puolueen edessä vastuu sellaisesta syytöksestä! Kaikki tuo on liian kallista, kaikissa suhteissa kallista. Mutta kuomien tarinat ovat halpoja... Ehkäpä nykäiseekin. Onhan se niin epämiellyttävää olla sellaisen henkilön (tai elimen) maineessa, jota „suunnataan”, jota

* Ks. Teokset, 6. osa, s. 471. *Toim.*

** — laajoja, vapaita järjestöjä. *Toim.*

talutetaan kainalohihnan varassa, joka on „Iskran” pelinappula, kreatuuri, suosikki... Voi poloista, tulevaa Keskuskomitea parkaamme! Keneltä se tulee etsimään suojaa araktshejevilaisuuden ikeeltä? Eiköhän vain „itsenäisiltä” ja kaiken „epäilyksen” yläpuolella olevilta bundilaisilta?

„Iskra” № 49, lokakuun 1 pnä 1903

*Julkaistaan „Iskra” lehdessä
tekstin mukaan*
